

Palacký University in Olomouc

Faculty of Law

2023

Summary of the doctoral dissertaton

(Autoreferát)

The Development of the Right to be forgotten in EU law:

Chellanges and Perspectives

Author: Mgr. Hovsep Kocharyan

Supervisor: JUDr. Ondrej Hamulák, PhD

The original text of the doctoral dissertation is available at the International Study Department of the Faculty of Law of Palacký University in Olomouc, tř. 17. listopadu 8, 771 11, Olomouc (Czech Republic).

The title of dissertation (Ph.D.) thesis: *The Development of the Right to be forgotten in EU law: Challenges and Perspectives*

Author: Hovsep Kocharyan

Keywords: European Union, right to be forgotten, privacy, data protection, digital identity, law of the European Union, territorial scope, personal data

Summary of the thesis

The processing of personal data on the Internet nowadays is an inevitable part of human life. As soon as personal data is disclosed (primarily in the field of the Internet), it is usually available for an indefinite period of time. However, such practices create new serious risks of violating the privacy and there is a need to develop new legal mechanisms for their prevention. The right to be forgotten, particularly in relation to digital space and internet activities, is a contemporary legal phenomenon that reaches high relevance within the contemporary legal research. Nowadays, more than ever, a comprehensive and detailed analysis of this right in the current legal reality of the EU is more than necessary. This need is due to the fact that the question of the correlation of the right to be forgotten (as the new “internet” human right) with such a classical human rights as respect for private and family life, protection of personal data, freedom of expression and information is brought to the fore. On the one hand, article 11 CFR enshrines freedom of expression and information, but on the other hand, the case law of the CJEU recognizes the existence of the right to be forgotten. In addition, the case law of the CJEU on the territorial scope of the right to be forgotten (cases *Google LLC v. CNIL*, *Facebook Ireland*) on the one hand limits its scope to the territory of the EU, and on the other allows its global application. The questions naturally arise: How does the right to be forgotten relate to the above-mentioned fundamental human rights? Do the criteria for the application of the right to be forgotten set out in the EU legislation and the case law of the CJEU allow to minimize the risk of conflicts between these rights? Are there any conflicts or contradictions in the CJEU's conclusions regarding the application of the right to be forgotten, and if so, what are the ways to resolve them. The study of the phenomenon of the right to be forgotten also involves a comparative and in-depth analysis of the judicial approaches of both the CJEU and the ECtHR in order to determine its place in the human rights system, identify problematic aspects of application and interrelation, new development prospects and propose reasoned ways to resolve

possible contradictions that may reduce the effectiveness of the protection of the person in the digital sphere.

This thesis is a comprehensive analysis of current EU legislation and the case law of the CJEU. It clearly defines the essence and nature of the right to be forgotten, its justifications, rationale, problematic aspects of the relationship between the right to be forgotten and the right to respect for private and family life, freedom of expression and information, as well as the problems of territorial application of the right to be forgotten, the challenges, risks and contradictions in the development of the right to be forgotten are identified and appropriate recommendations are proposed to minimize them.

The research goal of my dissertation thesis is to identify the essence and nature of the right to be forgotten, its scope, justification, its place in the system of protection of human rights; identification of effective judicial protection of the right to be forgotten in the current EU legislation, and in the judicial practice of the CJEU; analysis of problematic aspects of its correlation between the right to be forgotten with the right to respect for private and family life, freedom of expression and information; analysis of problematic aspects of territorial scope of application taking to account the latest case law of the CJEU and ECtHR, investigate new challenges in development of the right and suggest ways for their solution.

In this thesis, I focused primarily on the following two basic research questions:

1. What is the right to be forgotten?
2. What are the problematic aspects of the correlation between the right to be forgotten and respect for private and family life and freedom of expression and information within the EU, and how they can be solved?
3. What are the risks of effective judicial protection of the right to be forgotten created by the contemporary case law of the CJEU and ECtHR, and how they can be solved?

This thesis consists of an introduction, five chapters and a conclusion. After a general introduction, which includes a statement of the objectives of the work, definition of research issues, hypotheses and a description of the content of the dissertation, it follows the chapter named “Privacy in Digital society: *concepts and new foundations*” which provides a brief course on the development of the right to privacy, classifies the features of the basic concepts of privacy, identifies the main risks to privacy and data protection in the context of the digitalization of society.

The chapter “*Introducing the right to be forgotten*” attempts to reveal the essence of the right to be forgotten in the context of various concepts of its justification, disclosure of its legal nature, as well as critically examines the main doctrinal definitions of the right in question, gives

its own definition of the right in question. Defining the Google Spain case as a branchmark for the right to be forgotten, nevertheless, its achievements are critically evaluated and the conclusion is drawn that the right to be forgotten is much broader than indicated in the judicial practice of the EU, including in the “post-Gogglespain” period, and it does not boil down to the right to erasure or to the procedural rules specified in the GDPR.

The chapter “*The scope of application of the right to be forgotten in practice*” examines the scope of the right to be forgotten, reveals the concept of personal data and its elements. It is concluded that the CJEU adheres to a broad interpretation of the elements of the definition of personal data, which makes it possible to extend the right to be forgotten to a broader area of personal data protection than indicated in EU case-law.

The chapter “*Finding balance between the right to be forgotten and freedom of Expression*” is devoted to discussing the balance between the right to be forgotten and freedom of Expression. The judicial practice of the CJEU and the ECHR is being considered to identify criteria for such balancing, and to discuss the issue of balancing in the doctrine. The critical analysis shows the discrepancy between the grounds, justification and scope of the right to be forgotten in the legal practice of the European Courts.

The chapter “*The right to be forgotten: Challenges and perspectives for EU Data Protection Law*” is devoted to discussing the prospects for development and the challenges of further development of the right to be forgotten. I conclude that the scope of the right to be forgotten should be expanded and the right to personal identity and human dignity should be considered as a justification. This approach will make it possible to extend this right to the sphere of protection of post-mortem privacy as well and further increase the effectiveness of human protection in the digital sphere. The issues of territorial application of the right to be forgotten are considered, in particular in the context of the possibility of its global spread. Having reviewed the case law of CJEU, I come to the conclusion that the CJEU is faced not with a choice between local and global application of the right to be forgotten, but rather with the need to develop criteria that would help regulate the application of EU data protection legislation outside the EU borders.

In conclusion, the main conclusions drawn during the study are summarized and the necessary recommendations are given for the further development of the right to be forgotten.

The main hypotheses of this doctoral thesis are as follows:

1. The Right to be forgotten has a potential to serve as legal mechanism, allowing the deletion of personal data left on the Internet in order to protect the individual, his dignity, reputation, privacy and identity in the online world.

2. There are visible distinctions in understanding of the scope and content of the Right to be forgotten in the relevant case law of key European supranational courts.

Both hypotheses are tested in parallel via critical analyses of the case-law and its developments.

Shrnutí a klíčová slova (CZ)

Název dizertační práce: Vývoj práva být zapomenut v právu EU: výzvy a perspektivy

Autor: Hovsep Kocharyan

Klíčová slova: Evropská unie, právo být zapomenut, soukromí, Ochrana dat, digitální identita, právo Evropské unie, územní působnost, osobní údaje

Shrnutí práce

Zpracování osobních údajů na internetu je v dnešní době nevyhnutelnou součástí lidského života. Jakmile jsou osobní údaje zveřejněny (především v oblasti Internetu), jsou obvykle k dispozici na dobu neurčitou. Takové praktiky však vytvářejí nová vážná rizika narušení soukromí a je třeba vyvinout nové právní mechanismy pro jejich prevenci. Právo být zapomenut, zejména ve vztahu k digitálnímu prostoru a internetovým aktivitám, je současným právním fenoménem, který dosahuje vysokého významu v rámci současného právního výzkumu. V dnešní době, více než kdy jindy, je komplexní a podrobná analýza tohoto práva v současné právní realitě EU více než nezbytná. Tato potřeba je dána skutečností, že se do popředí dostává otázka korelace práva být zapomenut (jako nového "internetového" lidského práva) s tak klasickými lidskými právy, jako je respektování soukromého a rodinného života, Ochrana osobních údajů, svoboda projevu a informací[viz články 7, 8 a 11 Listiny základních práv Evropské unie (2012/C 326/02). // URL: http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj]. Na jedné straně Článek 11 CFR zakotvuje svobodu projevu a informací, ale na druhé straně judikatura SDEU uznává existenci práva být zapomenut. Kromě toho judikatura Soudního dvora EU o územní působnosti práva být zapomenut (případy Google LLC v. CNIL, Facebook Ireland) na jedné straně omezuje jeho působnost na území EU a na druhé straně umožňuje jeho globální aplikaci. Přirozeně vyvstávají otázky: jak souvisí právo být zapomenut s výše uvedenými základními lidskými právy? Umožňují kritéria pro uplatnění práva být zapomenut stanovená v právních předpisech EU a judikatuře Soudního dvora EU minimalizovat riziko konfliktů mezi těmito právy? Existují nějaké konflikty nebo rozpory v závěrech SDEU ohledně uplatňování práva být zapomenut, a pokud ano, jaké jsou způsoby jejich řešení. Studium fenoménu práva být zapomenut zahrnuje také srovnávací a hloubkovou analýzu soudních přístupů SDEU i ESLP s cílem určit jeho místo v systému lidských práv, identifikovat problematické aspekty aplikace a vzájemného vztahu,

nové vyhlídky na rozvoj a navrhnout odůvodněné způsoby řešení možných rozporů, které mohou snížit účinnost ochrany osoby v digitální sféře.

Tato práce je komplexní analýzou současné legislativy EU a judikatury Soudního dvora EU. Jasně definuje podstatu a povahu práva být zapomenut, jeho zdůvodnění, zdůvodnění, problematické aspekty vztahu mezi právem být zapomenut a právem na respektování soukromého a rodinného života, svobodu projevu a informací, jakož i problémy územní aplikace práva být zapomenut, jsou identifikovány výzvy, rizika a rozpory ve vývoji práva být zapomenut a jsou navržena vhodná doporučení k jejich minimalizaci.

Výzkumným cílem mé disertační práce je identifikovat podstatu a povahu práva být zapomenut, jeho rozsah, zdůvodnění, jeho místo v systému ochrany lidských práv; identifikace účinné soudní ochrany práva být zapomenut v současné legislativě EU a v soudní praxi Soudního dvora EU; analýza problematických aspektů jeho korelace mezi právem být zapomenut a právem na respektování soukromého a rodinného života, svobody projevu a informací.; analýza problematických aspektů územní působnosti s přihlédnutím k nejnovější judikatuře Soudního dvora EU a ESLP, zkoumání nových výzev ve vývoji práva a navrhování způsobů jejich řešení.

V této práci jsem se zaměřil především na následující dvě základní výzkumné otázky:

1. Jaké je právo být zapomenut?
2. Jaké jsou problematické aspekty vztahu mezi právem být zapomenut a respektem k soukromému a rodinnému životu a svobodou projevu a informací v rámci EU a jak je lze řešit?
3. Jaká jsou rizika účinné soudní ochrany práva být zapomenut vytvořená současnou judikaturou Soudního dvora EU a ESLP a jak je lze řešit?

Tato práce se skládá z úvodu, pěti kapitol a závěru. Po obecném úvodu, který obsahuje vyjádření cílů práce, vymezení výzkumných otázek, hypotéz a popis obsahu disertační práce, navazuje na kapitolu s názvem "*Soukromí v digitální společnosti: koncepty a nové základy*", která poskytuje stručný kurz o vývoji práva na soukromí, klasifikuje rysy základních pojmů soukromí, identifikuje hlavní rizika pro soukromí a ochranu dat v kontextu datifikace společnosti.

Kapitola "*Zavedení práva být zapomenut*" se pokouší odhalit podstatu práva být zapomenut v kontextu různých konceptů jeho ospravedlnění, zveřejnění jeho právní povahy a kriticky zkoumá hlavní doktrinální definice dotyčného práva, dává vlastní definici dotyčného práva. Definování případu Google Spain jako branchmark pro právo být zapomenut, nicméně jeho úspěchy jsou kriticky hodnoceny a dochází k závěru, že právo být zapomenut je mnohem

širší, než je uvedeno v soudní praxi EU, včetně období "post-Gogglespain", a neomezuje se na právo na výmaz nebo na procesní pravidla uvedená v GDPR.

Kapitola "*Rozsah uplatnění práva být zapomenut v praxi*" zkoumá rozsah práva být zapomenut, odhaluje pojem osobních údajů a jeho prvky. Dospělo se k závěru, že SDEU dodržuje široký výklad prvků definice osobních údajů, což umožňuje rozšířit právo být zapomenut na širší oblast ochrany osobních údajů, než je uvedeno v judikatuře EU.

Kapitola "*Nalezení rovnováhy mezi právem být zapomenut a svobodou projevu*" je věnována diskusi o rovnováze mezi právem být zapomenut a svobodou projevu. Soudní praxe Soudního dvora EU a EÚLP se zvažuje, aby určila kritéria pro takové vyvažování a diskutovala o otázce vyvažování v doktríně. Kritická analýza ukazuje rozpor mezi důvody, zdůvodněním a rozsahem práva být zapomenut v právní praxi evropských soudů.

Kapitola "*Právo být zapomenut: výzvy a perspektivy práva EU na ochranu údajů*" je věnována diskusi o perspektivách rozvoje a výzvách dalšího rozvoje práva být zapomenut. Dospěl jsem k závěru, že rozsah práva být zapomenut by měl být rozšířen a právo na osobní identitu a lidskou důstojnost by mělo být považováno za ospravedlnění. Tento přístup umožní rozšířit toto právo i na oblast ochrany posmrtného soukromí a dále zvýšit účinnost ochrany člověka v digitální sféře. Jsou zvažovány otázky územní aplikace práva být zapomenut, zejména v souvislosti s možností jeho globálního rozšíření. Po přezkoumání judikatury Soudního dvora Evropské unie jsem dospěl k závěru, že Soudní dvůr není postaven před volbu mezi místním a globálním uplatňováním práva být zapomenut, ale spíše před potřebu vypracovat kritéria, která by pomohla regulovat uplatňování právních předpisů EU o ochraně údajů mimo hranice EU.

Závěrem jsou shrnuty hlavní závěry vyvozené během studie a jsou uvedena nezbytná doporučení pro další rozvoj práva být zapomenut.

Hlavní hypotézy této disertační práce jsou následující:

1. Právo být zapomenut má potenciál sloužit jako právní mechanismus umožňující vymazání osobních údajů ponechaných na internetu za účelem ochrany jednotlivce, jeho důstojnosti, pověsti, soukromí a identity v online světě.
2. V příslušné judikatuře klíčových evropských nadnárodních soudů jsou viditelné rozdíly v chápání rozsahu a obsahu práva být zapomenut.

Obě hypotézy jsou paralelně testovány prostřednictvím kritických analýz judikatury a jejího vývoje.